Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

> Retouradres Postbus 20401 2500 EC Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Directoraat-generaal Natuur en Visserij
Cluster Grote Wateren en Wadden

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6011 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/lvvn

Ons kenmerk
DGNV-GWW / 108417590

Bijlage(n)
1

Datum 6 november 2026
Betreft Verklaring van Esbjerg

Geachte Voorzitter,

De trilaterale samenwerking tussen de drie Waddenzeelanden Denemarken, Duitsland en Nederland betreffende de bescherming van de Waddenzee bestaat sinds 1978. Via deze samenwerking geven we onder andere vorm aan onze gedeelde verantwoordelijkheid voor het UNESCO Werelderfgoed Waddenzee. Om de vier jaar bekrachtig ik met mijn Duitse en Deense collega's de samenwerking door middel van een trilaterale regeringsconferentie en -verklaring.

De 15e Trilaterale Regeringsconferentie over de Bescherming van de Waddenzee vond plaats op 29 mei jl. in Esbjerg (Denemarken). Ik heb uw Kamer toen reeds geïnformeerd dat het vanwege de demissionaire status van het Deense kabinet op dat moment helaas niet mogelijk was om zoals gebruikelijk een regeringsverklaring te ondertekenen op de conferentie, en dat deze zou worden ondertekend zodra er een nieuw kabinet was in Denemarken.[1] Hierbij informeer ik u over het feit dat deze regeringsverklaring nu alsnog ondertekend is.

Deze Verklaring van Esbjerg levert een belangrijke bijdrage aan de uitvoering van verschillende onderdelen van de Agenda voor het Waddengebied 2050. Conform de governance van het Waddengebied zijn het Omgevingsberaad Waddengebied, de Beheerautoriteit Waddenzee en het Bestuurlijk Overleg Waddengebied betrokken bij het opstellen van de verklaring. Bij deze brief treft u de Verklaring van Esbjerg. De verklaring is in lijn met het nationale beleid zoals geformuleerd in de Agenda voor de Wadden 2050 en bevat geen aanvullende beleidsvoornemens. We focussen in deze verklaring op de voortvarende uitvoering van al lopende initiatieven en trajecten. Deze verklaring is de inhoudelijke basis voor de trilaterale samenwerking voor de komende jaren. Bij verdere uitwerking en/of implementatie van de Verklaring van Esbjerg zal de governance van het Waddengebied worden betrokken.

In de lange samenwerking met Duitsland en Denemarken is een goede basis gelegd voor bescherming van de Waddenzee. UNESCO Werelderfgoed Waddenzee is, mede dankzij de veel aanwezige zandbanken, geulen en kwelders, een belangrijke schakel in de Oost-Atlantische route van trekvogels en één van de belangrijkste hotspots voor

[1] Kamerstukken II 2025-2026, 33 576, nr. 485: Verzamelbrief Natuur.

Directoraat-generaal Natuur en Visserij
Cluster Grote Wateren en Wadden

Ons kenmerk
DGNV-GWW / 108417590

biodiversiteit ter wereld. Deze functie van de Waddenzee staat steeds meer onder druk door onder meer klimaatverandering. Daarnaast lijkt de trend van toenemende druk op de natuurwaarden van het Waddengebied zich de komende jaren voort te zetten. Daarom werk ik voor het Nederlandse deel van de Waddenzee momenteel aan het Beleidskader Natuur Waddenzee. Uitgangspunt voor deze verklaring is om onze inspanningen ter bescherming van de Waddenzee zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen, om de uitzonderlijke universele waarde van de Waddenzee te beschermen en om de toenemende druk op het gebied waar mogelijk te mitigeren.

In de verklaring staan een aantal concrete afspraken. De samenwerking voor de bescherming van iconische soorten zoals de zeehond en trekvogels wordt gecontinueerd. Het SIMP Integraal Beheerplan[2] voor de Waddenzee wordt verder uitgewerkt en geïmplementeerd. Er is een verbod op nieuwe winning van fossiele brandstoffen onder de Waddenzee afgesproken. En er zal verder worden gewerkt aan het uitbreiden van de trilaterale kennisuitwisseling en het opzetten van een trilateraal onderzoeksprogramma.

Ook zal er op verzoek van UNESCO een trilaterale strategische plan-MER worden uitgevoerd voor het gehele UNESCO Werelderfgoed Waddenzee gebied. UNESCO spreekt Nederland, Duitsland en Denemarken namelijk gezamenlijk aan op het beheer van het Werelderfgoed, omdat het één Werelderfgoed gebied is. Het uitvoeren van deze strategische plan-MER gebeurt op verzoek van UNESCO, om de druk op de uitzonderlijke universele waarde van het gebied sinds de inschrijving als Werelderfgoed in 2009 in kaart te brengen. De uitkomsten van de strategische plan-MER worden begin 2028 verwacht.

De bijgevoegde verklaring sluit aan op de prioriteit van Nederland voor een internationale bescherming van de Waddenzee. Namelijk het maken van concrete, uitvoerbare afspraken die bijdragen aan een meer gezonde Waddenzee.

Jaimi van Essen
Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

[2] Het SIMP Integraal Beheerplan voor ÉÉN Werelderfgoed Waddenzee | Wadden Sea